

Opschrift

Vergadering van 9 maart 2026

Nummer: 2026_MV_00194

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Sven Taeldeman: Sociaal klimaatbeleid

Raadslid(-leden):

Sven Taeldeman - Voor Gent

Bevoegd: Filip Watteeuw

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

De energietransitie is een belangrijke, zelf noodzakelijke stap, alleen treft ze gezinnen vandaag niet gelijk. We zien dat vooral kwetsbare huishoudens, denk aan alleenstaanden, huurders, mensen met lage inkomens of in slecht geïsoleerde woningen, disproportioneel worden geraakt door stijgende energieprijzen en investeringskosten.

Recent verscheen er in De Standaard een artikel over een studie rond de Europese energienormen. Hieruit blijkt dat meer dan één op drie Vlamingen een noodzakelijke energierenovatie niet kan betalen. Renovaties zijn cruciaal om de klimaatdoelstellingen van 2050 te behalen én om de energiekosten van huishoudens structureel te verlagen. Alleen kunnen veel eigenaars die kosten momenteel niet zelf betalen, dat is niet onlogisch aangezien het vaak over significante bedragen. Voor veel Vlamingen, voor veel Gentenaars is het opnemen van een (nieuw) langlopend krediet niet haalbaar. Hierdoor dreigt onbedoeld de sociale ongelijkheid enkel te vergroten.

Ook lokaal speelt dit een belangrijke rol. Steden en gemeenten staan dicht bij mensen en hebben via energieadvies, renovatiebegeleiding, sociale tarieven, premies en samenwerking met sociale diensten een sleutelrol in het voorkomen van energiearmoede. Hierboven staat één voorbeeld aangehaald over het belang van sociaal klimaatbeleid.

Een stad als Gent komt op zeer diverse manieren in aanraking met dergelijke vraagstukken. Daarom wil ik graag ingaan op hoe onze stad vandaag sociaal klimaatbeleid vormgeeft, en hoe we ervoor zorgen dat niemand uit de boot valt in de energietransitie.

Vraag:

Ik stel daarom graag volgende vragen:

- *Deze studie (begin '26) en de nieuwe cijfers, vragen die van ons als stad bijsturing van ons huidig beleid ('25)? Graag duiding.*

- *Wordt bij nieuwe of gewijzigde klimaatmaatregelen systematisch gekeken naar de sociale impact?*

Antwoord

Collega Taeldeman, college Van Acker,
Timing is alles in de politiek. U zit hier nu uw 14de jaar, dan weet u dat zeker. U vraag kan niet actueler zijn, want met alle brandhaarden die er zijn in de wereld, beleven we een 2de mondiale energiecrisis. Dit betekent dat we sterk moeten investeren in hernieuwbare energie, energie-onafhankelijkheid en energie-efficiëntie. Daarbij is het meer dan ooit belangrijk om te zorgen voor de mensen, de Gentenaars, om te zorgen voor elkaar. Het is opnieuw geen gemakkelijke situatie. Vooral voor de meest kwetsbare mensen in onze samenleving moeten we zorg dragen. U drukt daar beiden op collega's Taeldeman en Van Acker en helemaal terecht.

Het antwoord op uw beide vragen is telkens volmondig JA.

- JA. We hebben het Gentse klimaat- en energiebeleid bijgestuurd bij de opmaak van het nieuwe meerjarenplan.
- JA. Bij nieuwe of gewijzigde klimaatmaatregelen in Gent wordt systematisch rekening gehouden met de sociale impact.

De cijfers in de studie van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven over de Europese energienormen waar u in uw toelichting naar verwijst, bevestigen nog maar eens de noodzaak om versneld te investeren in woningenrenovatie en ze bevestigen de noodzaak om op te schalen:

- 400 miljard euro die nodig is om het woningbestand tegen 2050 in lijn te brengen met de Europese energienormen: dat is een enorm bedrag.
- Volgens de CRB is tussen 2025 en 2050 bijna 100 miljard euro overheidssteun nodig voor de eigenaars-bewoners jonger dan 65 jaar. Dat is gemiddeld 3,8 miljard euro per jaar om hun woningen energie-efficiënt te maken: ook 100 miljard is een enorm bedrag.

Voor ik ruimer inga op de Gentse beleidsmaatregelen op vlak van wonen, ga ik graag even in op de specifieke Gentse situatie.

- De Gentse binnenstad en de 19de eeuwse wijken zijn zeer dens bewoond.
- In Gent woont 1 op 2 gezinnen in een huurwoning.
- In Gent woont 1 op 2 gezinnen in een appartement.
- In Gent hebben we dubbel zoveel sociale woningen als gemiddeld in Vlaanderen.

Dit is een zeer specifieke context en daar moeten we rekening mee houden. Er zijn veel noden in deze stad en ons beleid moet daarop afgestemd zijn.

Het stadsbestuur heeft beslist om een energietransitie uit te voeren die sociaal en inclusief is.

De grote lijnen van het klimaat- en energiebeleid die aansluiten op het woonbeleid zijn de volgende:

1. We beschermen de meest kwetsbare gezinnen.

Gent investeert fors in betaalbare huisvesting: we gaan naar 20% sociale woningen 20% budgethuurwoningen.

Daarom 30 miljoen euro investeringssubsidies voor Thuispunt Gent + 4,5 miljoen euro aan Thuispunt Gent om sociale woningen versneld fossielvrij te maken.

In de periode 2026-2031 plant Thuispunt Gent 919 totaalrenovaties, 1.903 vervangingsbouw en 1.193 bijkomende nieuwbouw. Daarbovenop zijn er ook 580 deelrenovaties gepland.

Als focus op de meest kwetsbare gezinnen kan dat wel tellen.

2. We versterken het aanbod aan betaalbare, duurzame huurwoningen.

Ook voor de private huurwoningen is de energietransitie nodig, zonder dat de rekening wordt doorgeschoven naar de huurder. Via het Verhuurderspunt en de verhuurderspremie en een verplicht conformiteitsattest voor huurwoningen zetten we in op betaalbare en kwaliteitsvolle huurwoningen. Daarvoor hebben we 7,6 miljoen euro uitgetrokken om die private huurwoningen kwaliteitsvol te krijgen.

Daarbovenop bouwen we via Modest extra kwaliteitsvolle en budgethuurwoningen.

Vorige week hebben we met het stadsbestuur een kapitaalsinjectie van 11,7 miljoen euro beslist zodat Modest bijkomende betaalbare budgethuurwoningen kan realiseren.

Dus hier ook de focus op de meest kwetsbare gezinnen.

3. We ontzorgen eigenaars maximaal, met extra steun bovenop die van Vlaanderen.

De Energiecentrale is zeer actief. Via de one stop shop van De Energiecentrale zetten we maximaal in op ontzorging. Gentenaars krijgen daar gratis renovatieadvies, begeleiding, leningen, energiescans en premies. Hiervoor gaan heel wat renovatiecoaches dagelijks op pad. We doen dit ook via Gent Knapt op. Voor noodkopers financieren we tot 50.000 euro per woning via Gent Knapt Op. Zo pakken we 150 woningen van noodkopers grondig aan. Dit is heel belangrijk voor deze groep mensen, ook weer een kwetsbare groep Gentenaars.

We zetten ook in op een zeer sterke samenwerking met het OCMW zodat de steun snel bij de gezinnen die dit het meest nodig hebben kan komen.

4. We vragen realisme: de renovatie-uitdaging is enorm.

De noodzakelijke renovatieversnelling – tot drie keer sneller – kan vandaag niet gehaald worden zonder extra middelen van Vlaanderen en de federale overheid. Daarom zetten we in op wie vandaag kan renoveren, en ondersteunen we wie dat (nog) niet kan. We gaan meer steun nodig hebben van Vlaanderen en federaal.

5. We werken aan oplossingen op buurtniveau.

Dit is interessant en typerend voor Gent. We werken aan oplossingen op buurtniveau. In Muide-Meulestede hebben we een Living Lab opgericht om te onderzoeken hoe we concrete energieprojecten in die wijk kunnen opstarten die mensen kunnen helpen. Dat is niet gemakkelijk. Het is gemakkelijk opgestart dan dat we concrete resultaten boeken, maar we zijn daar aan bezig en we proberen bewoners mee te nemen. Ik hoop dat we daar de komende maanden en jaren concrete resultaten kunnen krijgen.

6. We pleiten voor een eerlijk en haalbaar beleid.

Met de komst van ETS2 vragen we dat men rekening houdt dat dit voor velen niet zo gemakkelijk zal zijn. We vragen een herziening van de EPC-normen en renovatieverplichtingen, omdat die vandaag niet op maat zijn van stedelijke wijken. We kijken uit naar een taks shift: elektriciteit moet goedkoper worden dan gas. Minister

Depraetere heeft daar al een eerste stap gezet. Dat is belangrijk maar we gaan moeten verder gaan. De energiefactuur moet duidelijker en betaalbaarder: allerlei taksen moeten uit de energiefactuur gehaald worden. Sneller overschakelen naar fossielvrije warmte moet betaalbaarder én socialer worden.

Collega Taeldeman, collega Van Acker, ik besluit:

Klimaatbeleid dat enkel focust op technologie of op cijfers, zal zijn kracht verliezen.

De transitie moet niet alleen uitstoot verminderen, ze moet ook vertrouwen herstellen.

Mensen moeten voelen dat ze erbij horen. Dat de toekomst niet iets is dat hen overkomt maar iets waaraan ze kunnen meewerken.

Dat is volgens mij de kern van van u vraagt en waar wij aan werken: een sociaal klimaatbeleid.

We moeten de kloof dichten tussen ambitie en draagvlak, tussen beleid en beleving.

En we moeten zeker de kloof dichten tussen wie kan investeren, en wie achterblijft.

In Gent werken we volop aan het dichten van die kloof en we zullen dat blijven doen.
